

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

Euroopan unioni

Euroopan sosiaalirahasto

Hankehakemus

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 27.2.2019	Diaarinumero EURA 2014/8022/09 02 01 01/2019/POPELY
Käsittelijä	Puhelinnumero
Hakemusnumero 105028	Hankekoodi
Hakemustyyppi Uusi	Tila Saapunut

1 Viranomaisen, jolle hakemus osoitetaan

Viranomaisen Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
---

2 Hakijan perustiedot

Hakijan virallinen nimi Itä-Lapin Kuntayhtymä	
Organisaatiotyyppi Kuntayhtymä	Y-tunnus 1044651-6
Jakeluosoite Kuumaniemencatu 2A	Puhelinnumero 0403548370
Postinumero 98100	Postitoimipaikka Kemijärvi
Tilinumero (IBAN) FI97 5649 0140 1817 32	BIC OKOYFIHH
WWW-osoite http://www.italappi.fi	
Hankkeen yhteyshenkilön nimi Dina Terese Solatie	Yhteyshenkilön asema hakijaorganisaatiossa kehittämispäällikkö
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite dina.solatie@kemijarvi.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0403548370
Hakijoiden lukumäärä tai tuen siirto -menettely ☒ Vain yksi hakija	☐ Hakijoita on useampi kuin yksi (yhteishanke)
	☐ Hakija siirtää osan haettavasta tuesta yhdelle tai useammalle taholle hankkeen toteuttamista varten (tuen siirto)

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin	
Alkamispäivämäärä 1.9.2019	Päätymispäivämäärä 31.8.2021
Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyiden torjunta	
Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	

4 Tiivistelmä (julkaistaan internetin tietopalvelussa)

4.1 Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)

Hankkeen päämääränä on heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvoinnin edistäminen eri toimijoiden yhteistyön vahvistamisen avulla. Hankkeen tavoitteena on olemassa olevien hyvien käytänteiden hyödyntäminen ja uusien käytänteiden kehittäminen asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi, seutukunnallisen hyvinvointityön rakenteen kehittäminen Itä-Lappiin ja hyvinvointia edistävän työn tunnettavuuden lisääminen Itä-Lapin alueella.

Hankkeessa kokeillaan ja kehitetään alueen yhteistä osallisuuskoordinaattori-toimintamallia, jossa koordinaattori toimii verkostojen rakentajana, yhteistyön sparraajana ja käytännön toimenpiteiden edistäjänä kunnissa. Hankkeessa tehostetaan hyvinvointityön resurssien käyttöä, vahvistamalla olemassa olevien hyvien käytänteiden jakamista ja käyttöönottoa eri toimijoiden (kunnan eri toimialat, kolmannen sektorin toimijat, yritykset ja muut yhteistyötahot) välillä. Hankkeessa myös pilotoidaan kuntien, järjestöjen ja asukkaiden yhteistyöhön perustuvia toimintamalleja, joilla tavoitellaan asukkaiden osallisuuden vahvistumista ja syrjäytymisen ehkäisyä (erityisesti harvaanasutulla ja pitkien välimatkojen alueella). Asukkaiden hyvinvointia edistävää työtä tehdään näkyväksi ja tunnetummaksi viestinnän avulla. Tällä tavoitellaan toimintakulttuurillista muutosta, jossa asukkaiden hyvinvointi tunnustetaan yhdeksi keskeiseksi tulevaisuuden kunnan tehtäväksi.

Hankkeen tuloksena heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuudet, sekä toimintakyky vahvistuvat. Hankkeessa luotua seutukunnallista hyvinvointityön rakennetta voidaan hyödyntää myös muilla alueilla. Hankkeen tuloksena hyvät käytänteet leviävät kuntien ja eri toimijoiden välillä ja uusia käytänteitä on syntynyt heikoimmassa asemassa olevien eri-ikäisten väestöryhmien hyvinvoinnin edistämiseksi ja ongelmien ennalta ehkäisemiseksi. Hankkeen tuloksena hyvinvointia edistävä työ on näkyvämpää ja tunnetumpaa Itä-Lapin alueella.

4.2 Hankkeen nimi englannin kielellä

High five - More wellbeing through co-operation in Eastern Lapland

4.3 Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

The aim of the project is to improve the wellbeing of the most vulnerable citizens in Eastern Lapland, with the cooperation of different sector actors. Objectives are to exploit existing good practices and develop new practices that improve the wellbeing of citizens, construction of structures to health promotion in the region and making health promotion work more visible and well known in the area.

The project aims at developing and piloting "a participation coordination model". There will be a participation-coordinator working in the project and his tasks are to build networks, to promote cooperation and to help with the concrete operations in the municipalities. The project aims at making better use of the resources that are used in health promotion by increasing the distribution of good practices between actors (municipalities, third- and private sector actors). The operation models and practices that are piloted in the project aims at strengthen the participation of citizens and to prevent social exclusion (in especially rare populated area, where the travelling distances are long). The health promotion is made more visible and known with improved communication. This aims at cultural change where the wellbeing of citizens is recognised to be one of the main tasks in municipalities in the future.

As a result of the project the participation and well-being of the most vulnerable citizens is improved. There are regional structures in the health promotion -work in Eastern Lapland, that can be exploited also in other regions. As a results the good practices spreads between the municipalities and between the different sector actors and new practices are developed and piloted. The health promotion is also more visible and well-known in Eastern Lapland.

5 Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä

5.1 Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

Itä-Lapin kuntien: Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Sallan ja Savukosken yhteisenä haasteena on väestörakenteen muutos: väestön vähentyminen, väestön ikääntyminen, lapsiperheiden väheneminen ja nuorten poismuutto. Haasteita aiheuttavat myös muun muassa korkea sairastavuus, sosiaaliset ongelmat, työttömyys ja työvoiman, sekä työpaikkojen kohtaamattomuus. Alueen työttömyysprosentit vaihtelevat vuoden 2018 tilastojen mukaan Kemijärven 13 prosentista Pelkosenniemen 16,8 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttöminä oli alueella vuoden 2018 tilastojen mukaan 233 henkilöä (Työ- ja elinkeinoministeriö) Nuorten hyvinvoinnin näkökulmasta huolestuttavaa on syrjäytyminen. Eri-ikäisten parissa on yksinäisyyttä ja alueella on tarvetta vertaistuelle. Pitkät välimatkat tuovat osaltaan haasteita. Työikäisten inhimillinen huono-osaisuus (Indikaattorit: koulutuksen ulkopuolelle jääneet nuoret, nuorisotyöttömät, pitkäaikaistyöttömät, pitkäaikaisesti toimeentuloa saaneet 18-24 vuotiaat sekä 25-64 vuotiaat, lähteenä Sokra-hanke/Reija Paananen 2017, tilastotiedot keskiarvoja vuosilta 2011-2015) on erityisesti Itä-Lapin kunnista Kemijärven, Posion ja Sallan osalta huolestuttava. Myös toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden määrät ovat Itä-Lapissa Lapin keskiarvoa korkeammat (Lähde THL/Sotkanet). THL:n tuoreen tutkimuksen mukaan Lapissa on kulunut eniten rahaa sote-palveluihin. Koko maan kunnista kalleimmat sosiaali- ja terveystoimet olivat Pelkosenniellä, jonka tarvevakioidut menot olivat 53 prosenttia enemmän kuin Suomessa keskimäärin. Toisaalta Itä-Lapin alueen vahvuudeksi on nähty yhteisöllisyys, vapaaehtoistyön laajuus, sekä vahva kolmas sektori. Järjestöjen määrä vaihtelee kuntien välillä (Pelkosenniemen 45 yhdistyksestä Kemijärven 227 yhdistykseen, yhteensä Itä-Lapin alueella 585 on rekisteröityä yhdistystä) ja samoin myös kuntien ja järjestöjen yhteistyön muodot ja laajuus.

Itä-Lappia koskevia uhkia ovat muun muassa palveluiden väheneminen ja keskittyminen, terveydenhuoltopalvelujen siirtyminen muualle, alueiden eriarvoistuminen, kuntatalouden heikkeneminen, hyvinvointityön lyhytjänteisyys, taloudellinen huoltosuhde, lapsiperheiden huono-osaisuus, koulutuksen ulkopuolelle jääminen, syrjäytyminen (nuoret, työttömät) ja osaajien saatavuus. Mahdollisuuksia löytyy digitalisaatiosta, seutukunnallisesta yhteistyöstä ja mahdollistavasta toimintakulttuurista. Myös kuntien välinen yhteistyö koulutus- ja sivistyspalveluissa, harrastusmahdollisuudet, kuntalaisten osallistaminen, yhteisen tahtotilan löytäminen, innovatiivisuus, muutoksissa mukana pysyminen, hyvinvoivat kuntalaiset ja kolmas sektori nähdään alueen vahvuuksina. (Itä-Lapin hyvinvoinnin SWOT-analyysi/Itä-Lapin hyvinvointityöryhmä 25.1.2018) Palvelujen saavutettavuus on alueen ja erityisesti sivukylien asukkaiden näkökulmasta haaste, johon tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja. Etäisyydet esimerkiksi nuorisopalveluihin, mielenterveyspalveluihin, sekä myös erilaisiin harrastustoimintoihin ovat monien asukkaiden osalta pitkät. Alueella tarvitaan matalan kynnyksen toimintoja ja kohtaamispaikkoja, jotka edistävät erityisesti työelämän ulkopuolella olevien osallistumista ja aktivoitumista sekä vahvistavat myös yhteisöllisyyttä.

Sote- ja maakuntauudistus muuttavat toteutuessaan kuntien roolia yhteiskunnassamme. Toteutuvatpa uudistukset tai eivät, kunnissa tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja palvelujen ja toimintojen järjestämiseksi, sekä asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Muutostahti yhteiskunnassamme kiihtyy ja resurssit niukkenevat. Entistä tärkeämmäksi nousee jatkossa eri sektorien (julkinen-, kolmas- ja yksityinen) toimijoiden välinen yhteistyö, joka mahdollistaa resurssitehokkaan toiminnan ja erilaisten osaamisten yhdistämisen kautta syntyvät uudet ideat ja toimintatavat. Kuntien välisellä yhteistyöllä mahdollistetaan kehittämistoiminnan tehokkuus: asioita ei tarvitse keksiä jokaisessa kunnassa erikseen. Hyvinvointia edistävän työn resurssit ovat Itä-Lapissa vähäiset; kaikissa kunnissa ei ole esimerkiksi nimettyä vastuuhenkilöä hyvinvoinnin edistämisessä ja työtä tehdään niin sanotusti oman työn ohella. Hankkeella haetaan uudenlaisia ratkaisuja heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Hankkeen valmistelusta on vastannut Itä-Lapin kuntayhtymä ja hanke on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä mukana olevien kuntien (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla ja Savukoski) sekä Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen kanssa. Hanketta on valmisteltu Itä-Lapin hyvinvointityöryhmässä ja kuntien sekä kuntien välisen yhteistyön tilannetta ja tarpeita on kartoitettu kunnille tehdyissä haastatteluissa. Haastatteluissa oli mukana myös Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry. Samalla on kartoitettu myös olemassa olevia hyviä käytänteitä ja tarpeita yhteistyöhankkeelle.

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

Hankkeen valmistelussa on myös huomioitu Lapin maakuntavalmistelun kehittämistyö ja hankkeella on yhteistyösuunnitelmia maakunnallisen valmistelun kanssa (kts. toimintamallien pilotoinnit tavoite 3.).

Alkukartoituksessa nousi esille mm. hyvinvointityön koordinaation ja osallisuuskoordinaattorin tarve, tiedon ja hyvien käytäntöjen jakaminen kuntien välillä (haasteet kunnissa monin osin samanlaisia), seutukunnallisen hyvinvointityön rakenteen kehittäminen (eri sektorien toimijat, kokemusasiantuntijat), tarve järjestyhteistyön vahvistamiselle ja rakenteen kehittäminen kunta-järjestö -yhteistyöhön, asennemuutoksen merkitys hyvinvoinnin edistämistyössä, sekä hyvinvointityötä koskevan tietoisuuden lisääminen asukkaiden ja luottamushenkilöiden parissa.

Nuorten osalta haasteiksi tunnistettiin mm. osallisuus, syrjäytyminen ja kiusaaminen. Lapsille ja nuorille on monissa kunnissa vähän harrastustoimintaa ja pitkien välimatkojen vuoksi ongelmana ovat kyyditykset. Työikäisten osalta haastavat mm. työttömyys, mielenterveys- ja päihdeongelmat sekä korkea sairastavuus. Ikäihmisten osalta haasteena on mm. kotona pärjääminen ja yksinäisyys.

Itä-Lapin osalta asukkaita ja julkisen sektorin henkilöstöä puhututtivat Lapin maakuntaudistuksen toteuttamalla UUSI-LAPPI kuntakierroksella mm. lähipalvelujen säilyminen ja palvelujen keskittäminen, kuntalaisten äänen huomioiminen päätöksenteossa, toimiva julkinen liikenne osallisuuden mahdollistajana sekä asukkaat mukana palvelujen kehittämisessä (<https://lapinmaakunta.fi/wp-content/uploads/sites/3/ita-lappi-uusi-lappi-kuntakierroksen-keskustelunaiheet.pdf>).

Hankkeella haetaan ratkaisua seuraavaan ongelmaan/tarpeeseen:

Itä-Lapin alueen hyvinvointityö on lyhytnäköistä, vähäisesti resursoitua ja siltä puuttuu systemaattisuus sekä yhteistyörakenteet. Alueella on tarvetta löytää ratkaisuja erityisesti heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvoinnin edistämiseen, kuntien-, kolmannen- ja yksityisen sektorin toimijoiden yhteistyön avulla. Asukkaiden osallisuuden tulee olla hyvinvointityön lähtökohta.

Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen edellyttää rakenteiden luomista kuntien ja eri sektorien (julkinen-, kolmas- ja yksityinen) toimijoiden väliselle yhteistyölle, sekä uudenlaisten hyvinvointia ja osallisuutta edistävien toimintatapojen kehittämistä ja käyttöönottoa. Hyvinvointityön näkyväksi tekeminen mahdollistaa toimintakulttuurin uudistamisen asukkaiden hyvinvointia korostavaan suuntaan. Tämä puolestaan edesauttaa entistä vahvempaa resursointia ennalta ehkäisevään ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Hankkeella tavoitellaan alueen resurssien entistä parempaa kohdentumista heikoimmassa asemassa olevien asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Aiempien hankkeiden tulosten hyödyntäminen:

Hankkeessa hyödynnetään Itä-Lapin kunnissa ja alueen ulkopuolella toteutettujen hankkeiden kokemuksia sekä verkostoidutaan käynnissä olevien hankkeiden kanssa. Aikaisemmin kehitettyjen toimintamallien hyödyntämisessä olennaista on niiden muokkaaminen paikallisiin konteksteihin sopiviksi. Kuntien, järjestöjen, yritysten ja kuntalaisten yhteistyötä hyvinvoinnin edistämiseksi on kehitetty mm. Lapin liiton Arjen turvaa -hankkeissa (Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, 2009-2011, 2012-2014 ja 2016-2018), joissa myös Itä-Lapin kunnat ovat olleet mukana. Lapin Sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen Järjestötieto järjestykseen (STEA, 2016-2018) hankkeessa on puolestaan kehitetty lappilaista järjestökenttää koskevaa tiedontuotantoa vastaamaan järjestöjen, kuntien ja muiden toimijoiden tiedontarpeisiin. Hankkeella on edistetty järjestöjen tunnettavuutta ja näkyvyyttä. Hankkeen kautta on toteutettu mm. hyvinvointikyselyjä Lapin kunnissa (mm. Sallan kyselyt).

Nuorten osalta kehittämistyössä voidaan hyödyntää esimerkiksi Lapin AMK:n toteuttamien Nuorten työelämäosallisuuden ja sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen (ESR: S20203, 2015-2018) ja Luontoa elämään (ESR, 2015-2017) – ja Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen Kainuussa (ESR: S20851, 2017-2018) -hankkeiden tuloksia, erityisesti nuorten aktivoimisen, osallisuuden vahvistamisen, kuntoutuksen ja vertaistuen sekä nuorten

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

kohtaamispaikan kehittämisen parissa. Pohjois-Pohjanmaan liikunnan toteuttamasta nuorten kokemusliikuntaa kehittävistä, käynnissä olevasta NOVA2 (ESR, 2018-2021) -hankkeesta voidaan myös löytää hyödynnettävissä olevia malleja Itä-Lapin kuntien nuorisotoimen ja järjestöjen yhteistyöhön. Posion kunnassa toteutetusta Palveluita ja pienyrittäjyyttä kylille (2014, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto) -hankkeesta saatuja tuloksia voidaan puolestaan hyödyntää kylien toimintojen/palvelujen kehittämisessä ja asukkaiden aktivoimisessa.

Kokemusasiantuntijuuden kehittämisessä puolestaan voidaan hyödyntää mm. Balanssi ry:n toteuttaman Kokemus-Kohottaa (ESR: S20861, 2017-2018) hankkeen ja Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen Vaikuttavaa kokemustoimintaa Pohjois-Pohjanmaalla (STEA, 2018-2020) hankkeiden kehittämistyöstä. Lapin yliopiston Tulevaisuuden ratkaisuja Lapille (ESR: S21538 1.2.2019-31.10.2019) -hankkeesta puolestaan voidaan hyödyntää uudenlaisia ratkaisuja osallisuutta vahvistaviin toimintatapoihin ja asiakas- sekä asukaslähtöisiin palveluihin.

5.2 Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Lapin maakuntaohjelman mukaan hyvinvointi on kaikkien asia ja kaikki kantavat siitä vastuuta. Maakuntaohjelmassa korostetaan eri sektoreiden toimijoiden välisen yhteistyön merkitystä lappilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisyssä. Maakuntaohjelman mukaan kuntien ja järjestöjen yhteistyöllä vahvistetaan viihtyisiä ja toimivia asuin- ja elinympäristöjä, tuotetaan arjen palveluita sekä lisätään yhteisöllisyyttä ja kansalaisten osallisuutta. Lapin hyvinvointityössä korostuu ennalta ehkäisevän toiminnan merkitys, sekä digitalisaation mahdollisuudet tasa-arvoisten palvelujen tuottamisessa koko maakunnassa, eri-ikäryhmien parissa.

Tämän hankkeen päämääränä on heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvoinnin edistäminen eri toimijoiden yhteistyön vahvistamisen avulla.

Hankkeen tavoitteet ovat:

1. Olemassa olevien hyvien käytänteiden hyödyntäminen ja uusien käytänteiden kehittäminen itälappilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi

- Eri alueilla kehitetyt hyvät käytänteet on tunnustettu, koottu ja niitä jatkjalostetaan yhdessä paikallisiin tarpeisiin sopiviksi.
- Hyvät käytänteet leviävät Itä-Lapin kuntien välillä eri toimijoiden välisessä yhteistyössä. Erityisesti on panostettu hyvien käytänteiden käyttöönottoon, joka tunnustetaan usein haasteellisimmaksi vaiheeksi.
- On kehitetty ja pilotoitu uusia toimintamalleja eri-ikäisten asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi, kuten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Hyväksi todetut käytänteet ovat juurtuneet paikalliseen hyvinvointityöhön.
- Alueella on yhteisiä toimintamalleja, menetelmiä ja työvälineitä hyvinvointityössä.

2. Seutukunnallisen hyvinvointityön rakenteen kehittäminen Itä-Lappiin

- Itä-Lapin alueella on pysyvät, verkostomaiset yhteistyörakenteet hyvinvointityön parissa. Verkostot toimivat aktiivisesti ja niiden toiminta muotoutuu paikallisten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti.
- Hyvinvointityö on laaja-alaista ja yhteistyössä on mukana eri alojen (kuten sosiaali- ja terveyspalvelut, hyvinvoinnin edistäminen, kulttuuri, liikunta) toimijoita, julkiselta, kolmannelta ja yksityiseltä sektorilta.
- Asukkaiden osallisuus on hyvinvointityön lähtökohta. Asukkaat osallistuvat aktiivisesti oman hyvinvointinsa edistämiseen ja heillä on uudenlaisia rooleja hyvinvointityössä (kuten erilaiset vertaisryhmät, nuoret tekemässä kyselyjä ikäihmisille).
- Itä-Lapissa on yhteinen alueellinen hyvinvointisuunnitelma, joka suuntaa yhteistyötä hyvinvoinnin edistämisen parissa. Hyvinvointisuunnitelma kokoaa seudullisen hyvinvointikärjet sekä toimenpidesuosituksia ja toimii alueella yhteiskehittämisen työvälineenä hyvinvointityössä.

3. Hyvinvointia edistävän työn tunnettavuuden lisääminen

- Hyvinvointityön merkitys tunnustetaan eri toimijoiden, kuten kuntien ja järjestöjen työntekijöiden, kuntien luottamushenkilöiden sekä kansalaisten parissa. Hyvinvointityö ymmärretään yhteiseksi asiaksi ja osaksi eri työntekijöiden työnkuvia.
- Erilaisten toimijoiden yhdessä toteuttama hyvinvoinnin edistämisen työ on laaja-alaisempaa ja sen vaikutukset asukkaiden hyvinvointiin ovat merkittävämmät.
- Hyvinvointityö ymmärretään asukaslähtöiseksi ja asukkaiden koettua hyvinvointia vahvistavaksi. Kehittämistyössä hyödynnetään asukkaiden kokemustietoa ja kokemusosaamista.
- Hyvinvointityön tunnettavuuden lisääntymisen kautta toimintakulttuuri ja asenteet muuttuvat, joka mahdollistaa aikaisempaa merkittävämmän resursoinnin (henkilö/rahalliset resurssit) hyvinvointityöhön.

5.3 Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

- Hankkeessa luodaan uudenlaisia ratkaisuja (vähäiset resurssit yhdistämällä) heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien hyvinvoinnin edistämiseksi ja erilaisten ongelmien ennalta ehkäisemiseksi. Uusien toimintamallien lähtökohtana on asukkaiden osallisuus sekä eri toimijoiden välinen tasavertainen kumppanuus. Digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia selvitetään ja hyödynnetään.
- Hankkeessa rakennetaan uudenlainen seutukunnallinen yhteistyörakenne harvaan asutun alueen hyvinvointityöhön. Hankkeessa luodaan alueellista, yhteistä näkemystä asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen työhön.
- Hankkeessa pilotoidaan ja kehitetään uudenlaisia kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyömalleja. Kokemustieto ja kokemusosaajat ovat mukana kehittämistyössä. Hankkeessa saadaan kokemusta paljon yhteiskunnassa esillä olevan kokemusosaamisen hyödyntämisestä palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.
- Hankkeessa luodaan yhteiset toimintatavat hyvien käytänteiden jakamisen tueksi.
- Hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja voidaan hyödyntää Itä-Lapin lisäksi myös muilla alueilla, joissa halutaan löytää uudenlaisia ratkaisuja kunta- ja sektorirajat ylittävään monialaiseen hyvinvointityöhön.

Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

- Hankkeessa halutaan saada aikaan uudenlaisia kumppanuuteen perustuvia toimintatapoja hyvinvointityöhön. Hyvinvointityötä kehitetään kuntarajojen, hallinnonrajojen ja sektorirajojen yli. Hankkeessa kehitetään seutukunnallista rakennetta hyvinvointityöhön. Yhteisten toimintatapojen, käytänteiden ja kokeilujen kautta voidaan edistää uudenlaisen toimintakulttuurin rakentumista "asukkaiden hyvinvointi keskiöön" -ajattelun mukaisesti.

5.4 Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat heikommassa asemassa olevat itälappilaiset, joilla on erilaisia hyvinvointiin liittyviä haasteita. Esimerkiksi syrjäytymisvaarassa olevat nuoret sekä työmarkkinoiden ulkopuolella eri syistä (kuten mielenterveys- ja riippuvuusongelmat, sosiaaliset haasteet) olevat työikäiset. Erityisesti kiinnitetään huomiota väestöryhmiin, joiden ääni ei perinteisten kanavien kautta kuulu ja jotka eivät osallistu ja vaikuta olemassa olevien mahdollisuuksien kautta. Heikoimmassa asemassa olevien asemaa parantamalla halutaan vähentää eriarvoisuutta.

Kohderyhmien painotukset voivat vaihdella hankkeen aikana kunnittain. Erityisenä kohderyhmänä alkukartoituksissa nousivat esille eri kunnissa nuoret. Huolta aiheuttivat myös työttömät, joiden aktivoimiseksi oli kuitenkin alueella käynnistynyt useita hankkeita. Työttömien hyvinvoinnin edistämisen osalta keskeistä on yhteistyö ja verkostoituminen jo käynnistyneiden hankkeiden kanssa.

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat myös Itä-Lapin alueella toimivat: kuntien eri hallinnonalojen työntekijät ja luottamushenkilöt, järjestöjen työntekijät, yrityksissä työskentelevät henkilöt, sekä muiden asukkaiden hyvinvoinnin parissa toimivien tahojen edustajat (kuten oppilaitosten edustajat). Hankkeen yhtenä tavoitteena on lisätä emt. tahojen

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

välistä yhteistyötä ja luoda rakenteet hyvinvoinnin edistämiseksi.

5.5 Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Hankkeen välillisiä kohderyhmiä ovat Itä-Lapin alueella toimivat: kuntien eri hallinnonalojen työntekijät ja luottamushenkilöt, järjestöjen työntekijät, yrityksissä työskentelevät henkilöt, sekä muut asukkaiden hyvinvoinnin parissa toimivat tahot (kuten oppilaitokset). Hankkeesta hyötyvät myös eri-ikäiset itälappilaiset, jotka eivät kuulu hankkeen varsinaiseen kohderyhmään, kuten työelämässä olevat, ikääntyneet ja niin sanotut tavalliset/hyvinvoivat lapsiperheet. Myös he hyötyvät uudenlaisista matalan kynnyksen palveluista ja toiminnoista, jotka ovat hankkeen kehittämistyön kautta helpommin saavutettavissa.

6 Toteutus ja tulokset

6.1 Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?

1. Alueen yhteisen osallisuuskoordinaattorin toiminta verkostojen rakentajana, yhteistyön sparraajana ja käytännön toimenpiteiden edistäjänä kunnissa

Hankkeessa pilotoidaan yhteisen osallisuuskoordinaattorin -toimintamallia, jossa koordinaattori (hanketyöntekijä) toimii viiden kunnan alueella. Hänen tehtävät kohdistuvat alueen eri toimijoiden välisen yhteistyön koordinointiin ja tukemiseen, sekä kunnissa toteutettavan toiminnan käytännön tukeen. Koordinaattori toimii myös kuntien järjestöyhdyshenkilönä.

Koordinaattorin tehtävänä on:

oLuoda, vahvistaa ja koordinoida verkostoja alueen eri toimijoiden välillä. Tavoitteena on, että hyvinvointityötä tehdään kunta-, sektori- ja hallinnonrajojen yli. Koordinaattori selvittää yhteisten työryhmien ja verkostojen tarpeen, sekä kokoaa ja kutsuu tarvittavat toimijat yhteistyöhön ja yhteisiin tapaamisiin.

oYhteisten seminaarien, koulutusten ja työpajojen tarpeen selvittäminen ja em. tilaisuuksien säännöllinen (esim. kuukausittain/joka toinen kuukausi) järjestäminen Itä-Lapin alueella toimivien henkilöiden työn tueksi. Tilaisuuksien toteuttamisessa voidaan hyödyntää ulkopuolisia osajia (esim. koulutukset ja fasilitoinnit).

oTukea kunnissa tehtävää hyvinvointityötä sparraamalla ja osallistamalla käytännön toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutuksen tukemiseen kuntatasolla.

oSelvittää matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen (kuten asukastuvat, nuorten kohtaamispaikat) tarvetta kunnissa, sekä tukea eri toimijoita näiden kohtaamispaikkojen toiminnan käynnistämisessä paikallisten tarpeiden mukaisesti.

oVerkostomaisen toimintakulttuurin edistäminen kuntien välillä, sekä kuntien, kolmannen ja yksityisen sektorin toimijoiden välillä. Hankkeella tuetaan verkostojen rakentumista alueella, mm. järjestämällä yhteisiä kehittämistilaisuuksia, sekä luomalla tiedonvaihdon kanavia yhteistyötä tukemaan. Hyvät kokemukset verkostomaisesta työskentelystä ja siitä saatavista hyödyistä edistävät verkostomaisen toimintakulttuurin rakentumista.

oAsukkaiden osallisuuteen perustuvien toimintatapojen ja toimintakulttuurin edistäminen, sekä kokemusosaajien kytkeminen hyvinvointityöhön. Asukkaita kutsutaan mukaan kehittämistyöhön mm. heille järjestettävien tilaisuuksien avulla ja kokemusosaajien mukaan saamisessa hyödynnetään järjestöyhteistyötä.

oAlueellisen hyvinvointisuunnitelman laatiminen yhteistyössä eri tahojen kanssa; yhteisen työryhmän kokoaminen ja koolle kutsu sekä yhteisistä työskentelykäytännöistä sopiminen, sekä hyvinvointisuunnitelmaan liittyvien hyvinvointikyselyjen suunnittelu ja toteutuksen tuki kunnissa.

2. Hyvien käytänteiden levittäminen eri toimijoiden hyvinvointityötä tukemaan

Hyvinvointityöhön on olemassa runsaasti hyviä käytänteitä, joita on kehitetty Itä-Lapissa ja alueen ulkopuolella. Hyvien käytänteiden levittäminen vaatii suunnitelmallista työtä ja eri tahojen yhteistyön vahvistamista niiden hyödyntämiseksi. Hyvät käytänteet sopivat harvoin sellaisenaan eri paikkoihin ja tilanteisiin, jonka vuoksi niitä on tärkeää jatkojalostaa paikallisiin konteksteihin sopiviksi. Kunnissa on tunnistettu tarve muiden toimijoiden hyvien käytänteiden

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

hyödyntämiseksi (alkukartoitus) sekä tuen tarve hyvien käytänteiden käyttöön oton tueksi. Itä-Lapin kunnissa olemassa olevia hyviä käytänteitä ovat muun muassa Sallassa toteutetut hyvinvointikyselyt ja kylien kehittämistyö, Sallan aktiivimalli, Posion kuntastrategian laatiminen järjestöjen kanssa, Kemijärven järjestöjen Kiehispirtti, Savukosken ja Pelkosenniemen yhteistyö hyvinvointi- ja sivistyspalveluissa (mm. yhteinen hyvinvointi- sivistysjohtaja).

Hankkeen alkuvaiheessa kartoitetaan Itä-Lapin alueella ja alueen ulkopuolella olevia hyviä käytänteitä asukkaiden hyvinvointia edistävän työn osalta. Hyvät käytännöt eri-ikäisten osalta kootaan, luokitellaan ja tuodaan alueen toimijoiden yhteisiin kehittämistilaisuuksiin jatkojalostettavaksi. Säännöllisesti toteutettavissa kehittämistilaisuuksissa sovitaan yhteisistä työkäytännöistä, tiedonjakamisen kanavista ja -menetelmistä yhdessä toimijoiden kesken. Alueen kunnissa kokeillaan erilaisia, paikallisiin tarpeisiin vastaavia hyviä käytänteitä ja niistä saatavia kokemuksia voidaan hyödyntää alueen muissa kunnissa.

Hyvien käytänteiden hyödyntämisellä voidaan säästää rahallisia resursseja ja työntekijöiden työaika sekä luoda uudenlaisia paikallisiin konteksteihin sopivia toimintatapoja. Hyvien käytänteiden leviäminen alueella myös mahdollistaa entistä yhtenäisemmän hyvinvointityön kokonaisuuden Itä-Lapin alueella, sekä tekee toiminnasta laajalaisempaa ja vaikuttavampaa.

3. Kunta-järjestö -yhteistyömallien pilotoineilla uudenlaista kumppanuutta hyvinvointityöhön

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on lisätä yhteistyötä hyvinvoinnin edistämisen työssä eri sektoreiden toimijoiden kesken. Alkukartoituksessa tuli esille kuntien vaihtelevat tilanteet järjestöyhteistyön osalta. Järjestöt tunnustetaan tärkeäksi osaksi hyvinvointityötä, mutta yhteistyöhön kaivataan rakennetta ja uudenlaisia toimintatapoja. Rakenteiden ja toimintatapojen, sekä uudenlaisten kokeilujen kautta voidaan vaikuttaa kumppanuutta korostavan toimintakulttuurin syntymiseen.

Hankkeessa kootaan alueen järjestöjä ja kutsutaan heitä yhteistyöhön kuntien kanssa. Hankkeessa myös kootaan kuntien käytännöt järjestöyhteistyöhön liittyen, sekä kehitetään yhdessä järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä eteenpäin. Hankkeeseen palkattava osallisuuskoordinaattori (hanketyöntekijä) toimii myös järjestöyhdyskennä. Hankkeen suunnitteluvaiheessa tuli esille mahdollisia pilotointi-ideoita kunta-järjestö -yhteistyön osa-alueelle. Jo esille tulleiden ideoiden lisäksi hankkeen alkuvaiheessa kartoitetaan kehitettyjä toimintamalleja (mm. ESR- ja STEA-rahoitteinen kehittämistyö) sekä kehitetään ja kokeillaan hankkeen aikana yhteistyössä syntyviä ideoita käytäntöön.

Hankkeen suunnitteluvaiheessa esille tulleita pilotointi-ideoita ovat:

oSeudullinen järjestöneuvottelukunta

Lapin liittoon perustettiin järjestöjen aloitteesta maakunnallinen järjestöneuvottelukunta vuonna 2012. Kunnissa puolestaan järjestöt ovat organisoituneet keskinäiseen yhteistyöhön hyvin vaihtelevasti riippuen paikkakunnasta ja siitä, toimiiko siellä esim. järjestökeskusta tai muuta vastaavaa järjestöjen yhteistyörakennetta. Myös kunnat ovat tehneet yhteistyötä kaikkien järjestöjen kanssa hyvin vaihtelevasti eikä monessakaan kunnassa ole pysyviä järjestöyhteistyön rakenteita vielä olemassa. (Ks. Kunta-järjestöyhteistyön kartoitus vuodelta 2018 <https://www.lappilaiset.fi/2018/12/20/lapin-kuntien-ja-jarjestöjen-valisen-yhteistyön-kartoitus-valmistunut/>)

Järjestöjen kautta kunnalliseen, seutukunnalliseen ja maakunnalliseen kehittämistyöhön saadaan kansalaisten ääni entistä paremmin kuuluviin ja sitä kautta voidaan myös esim. seutukunnallisessa ohjelmatyössä lisätä osallisuutta. Seudullisen järjestöneuvottelukunnan tavoitteita voisivat olla esimerkiksi:

- Järjestötoiminnan näkyväksi ja tunnetuksi tekeminen seutukunnassa
- Järjestöjen välisen, järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyön edistäminen
- Toimiminen Itä-lappilaisen järjestökentän äänenä ja vaikuttajana järjestöjen tärkeinä pitämässä asioissa
- Järjestöjen integroiminen entistä tiiviimmin mukaan seutukunnalliseen hyvinvointi- ja ohjelmatyöhön

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

- Maakunnallisen järjestöstrategian toimenpiteiden seuraaminen ja edistäminen

Seudullisen järjestöneuvottelukunnan tehtäviä voisivat olla:

- Järjestöjen välisen yhteistyön koordinoija alueella
- Järjestöjen ja alueviranomaisten yhteistyöelin
- Maakunnallisen järjestöstrategian seuranta ja toteutus omalla alueella
- Lausuntojen antaminen ja järjestöedustajien nimeäminen seutukunnallisiin työryhmiin.
- Kansalaisten äänen tuominen seutukuntaan ja järjestöjen ja kuntayhtymän välisen yhteistyön syventäminen erityisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyössä.

Hankkeen valmisteluvaiheessa nousi esille idea seutukunnallisen järjestöneuvottelukunnan pilotoinnista Itä-Lapissa. Ideaa jatkojalostetaan yhteistyössä viiden kunnan alueella toimivien järjestöjen kesken. Osallisuuskoordinaattori kutsuu järjestöt hankkeen alkuvaiheessa koolle, toimintamallin mahdollista pilotointia suunnittelemaan. Mahdollista yhteistyötä viedään eteenpäin yhdessä alueen kuntien ja Itä-Lapin kuntayhtymän kanssa.

o Social prescribing-malli

Social Prescribing -malli on kehitetty Iso-Britanniassa ja se on tiivistettynä terveydenhuollon toimintaan integroitu systemaattinen menettely ihmisen tukemiseksi yhteisöllisin, ei-lääketieteellisin keinoin erilaisissa tarpeissa, esimerkiksi elämäntapamuutoksissa, yksinäisyyden lievittämisessä, psykososiaalisen tuen tarpeessa jne. Social prescribing-mallissa asetetaan ihminen tarpeeseen ja tavoitteeseen keskiöön ja integroidaan sote-palvelut, kolmannen sektorin toiminta, kuntien palvelut, vapaaehtoistyö ja muut yhteisön voimavarat yksilön tarpeisiin. Social prescribing-mallissa korostuu niin sanotun link-workerin (ohjaaja) tehtävä, joka tukee asiakasta ja auttaa häntä etsimään tukea yhteisössä olevista palveluista ja käytännössä auttaa toimintoihin hakeutumisessa.

Social Prescribing-malli on herättänyt kiinnostusta Lapin maakuntavalmistelussa. Malli tarvitsee Lapissa pilottialueen ja Itä-Lappia on alustavasti suunniteltu mahdolliseksi pilottialueeksi. Itä-Lapin harvaanasuttu alue tarjoaa hyvän mahdollisuuden kokeilla uudenlaista matalan kynnyksen palveluihin ohjautumisen mallia kohtuullisten kokoisen alueen palveluissa. Yhteistyö Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen kanssa on olennaista mallin pilotoinnin näkökulmasta, sillä yhdistyksellä on kokemusta ja osaamista järjestötoimintaan ohjaamisen kehittämisestä. Kehittämistyön suunnittelu etenee mallin osalta Lapissa kevään aikana ja Itä-Lapin kuntayhtymä on mukana valmistelussa.

o POP-UP -hyvinvointipalvelut sivukylillä

Sivukylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen ja erityisesti palvelujen ja toimintojen vähäisyys on tämän päivän ja tulevaisuuden haaste. Pitkät välimatkat aiheuttavat monenlaisia haasteita lapsille, perheille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Hankevalmistelun aikana on kannettu huolta erityisesti siitä, miten voidaan edistää sivukylillä asuvien ihmisten hyvinvointia, ennalta ehkäistä ongelmien syntyä ja mahdollistaa mahdollisimman tasa-arvoinen palvelujen saatavuus eri puolille Itä-Lapin kuntia.

Hankevalmistelun yhteydessä pidetyssä ryhmätyöskentelyssä syntyi ajatus ns. POP-UP -hyvinvointipalvelujen kehittämisestä sivukylille. Ajatuksena olisi kartoittaa erilaisten asukkaiden hyvinvointia edistävien toimintojen tarve sivukylillä ja pilotoida toimintamallia yhdessä kuntien, järjestöjen ja asukkaiden kanssa. Ideaa jatkojalostetaan hankkeen alkuvaiheen kehittämistilaisuuksissa ja pilotoidaan valituissa hankekunnissa.

o Kokemusosaamiseen hyödyntäminen

Hankkeen yhtenä ydinajatuksena on kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen, sekä kuntalaisten kokemustiedon kytkäytyminen hyvinvointityöhön. Kuntalaisten kokemustiedon hyödyntäminen tunnistetaan tärkeäksi osaksi hyvinvointityötä ja erilaisia toimintamalleja on kehitetty eri alueilla asian toteuttamiseksi. Hankkeessa kytketään kokemustieto ja kokemusosaajat osaksi hyvinvoinnin edistämistyötä. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että kokemusosaajia kutsutaan mukaan yhteiseen kehittämistyöhön (tilaisuudet, kokoukset

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

jne.), toimintamallien pilotoinneissa on mukana kehittäjäasiakkaita (esim. sivukylien POP UP-palvelut) ja hankkeen aikana kokeillaan asiakasraateja, sekä muita hyväksi havaittuja keinoja tuoda esille asiakkaiden/asukkaiden kokemustietoa kehittämistyöhön. Kokemusosaamisen kytkemisessä hyvinvointityöhön hyödynnetään jo tehtyä kehittämistyötä (kuten Vaikuttavaa kokemustoimintaa Pohjois-Pohjanmaalla sekä Kokemus-Kohottaa -hanke). Kehittämistyössä hyödynnetään myös maakuntavalmistelun osallisuustyötä, jossa on tunnistettu kokemustiedon hyödyntämisen merkitys ja kehitetään parhaillaan erilaisia keinoja sen toteuttamiseksi.

4. Hyvinvointityön tunnetuksi tekeminen viestinnän avulla

Viestinnällä on keskeinen rooli hankkeen tavoitteiden saavuttamisessa. Viestinnän merkitys on keskeinen hyvinvointityön verkostojen rakentamisen näkökulmasta, hyvien käytänteiden jakamisessa sekä yleisestikin hyvinvointityön merkityksen tunnistamisessa eri alojen ja sektorien toimijoiden, luottamushenkilöiden sekä asukkaiden parissa.

Hankkeen viestinnässä hyödynnetään kuntien ja kuntayhtymän, sekä muiden yhteistyökumppanien olemassa olevia viestintäkanavia. Hankkeelle myös perustetaan omat sometilit (mm. facebook, twitter ja instagram). Viestinnällä tehdään kuntien hyvinvointityötä näkyväksi, tuomalla esille muun muassa hyviä olemassa olevia käytänteitä ja kehittämistyössä saatuja onnistumisia. Viestinnällä myös vahvistetaan Itä-Lapin myönteistä kuvaa asukkaiden hyvinvointiin panostavana alueena. Hankkeelle laaditaan hankkeen alkuvaiheessa oma viestintäsuunnitelma ja hankehenkilöstön rekrytoinnissa huomioidaan viestintäosaaminen.

Alueen sisäisen viestinnän avulla tiivistetään yhteistyötä ja vahvistetaan tiedon leviämistä ja hyvien käytänteiden jakamista kuntien ja eri toimijoiden välillä. Hyvinvointityön vaikuttavuuden edistämiseksi on tärkeää tuoda työtä esille viestinnän avulla. Hyvistä ja vaikuttavista toimintamalleista viestimällä voidaan edistää hyvinvointityön ymmärrystä eri sektoreiden toimijoiden parissa, lisätä työn merkittävyyttä ja sitä kautta myös vaikuttavuutta. Alueellisen hyvinvointityön rakenteiden ja mallien avulla Itä-Lapin kuntien hyvinvointityö on yhtenäisempää, vaikuttavampaa ja eri kuntien asukkaiden näkökulmasta tasa-arvoisempaa.

6.2 Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on?

Tulokset:

- Heikommassa asemassa olevien itälappilaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien, sekä toimintakyvyn vahvistuminen.
- Asukkaat osallistuvat toimintojen, palvelujen, kohtaamispaikkojen ja erilaisten kokeilujen kehittämiseen.
- Seutukunnallinen hyvinvointityön verkostomainen rakenne, jota voidaan hyödyntää Itä-Lapin lisäksi myös muilla alueilla. Yhteisiä kehittämistilaisuuksia järjestetään hankkeen aikana noin 6-8 per vuosi.
- Uudenlaiset käytänteet ja toimintamallit heikoimmassa asemassa olevien eri-ikäisten väestöryhmien hyvinvoinnin edistämiseksi ja ongelmien ennalta ehkäisemiseksi, lähtökohtana asukkaiden osallisuus ja eri sektoreiden välinen kumppanuus toimintojen toteuttamisessa. Hankkeessa pilotoidaan hankkeen aikana noin 2-5 toimintamallia per kunta.
- Kuvaus hyvien käytänteiden levittämisen prosessista kuntien ja eri toimijoiden välillä.
- Hyvinvointityön näkyvyyden vahvistuminen Itä-Lapin alueella, eri toimijoiden (kuntien ja järjestöjen työntekijät, päättäjät, asukkaat ym. parissa).

Lyhyen aikavälin vaikutukset:

- Yhteistyön lisääntyminen ja vahvistuminen eri toimijoiden välillä
- Hyvinvointityön merkityksen ymmärtäminen
- Hyvinvointityön resurssoinnin (henkilöstö, rahalliset resurssit) vahvistuminen

Pitkän aikavälin vaikutukset:

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

- Heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvoinnin vahvistuminen
- Itälappilaisten hyvinvointierojen kaventuminen
- Uudenlaisen kumppanuuteen perustuvan toimintakulttuurin rakentuminen
- Yhteisöllisyyden vahvistuminen

Toiminnan tulosten ja vaikutusten arviointi perustuu kohderyhmille tehtäviin kyselyihin ja haastatteluihin (otokset eri kunnissa) ja toimintakyvyn parantumisen osalta voidaan hyödyntää esimerkiksi työ- ja toimintakyvyn itsearviointiin kehitettyä kykyviisaria. Hankkeessa kehitetyt ja pilotoidut toimintamallit arvioidaan seuraamalla kävijämääriä ja osallistujia, sekä tekemällä kyselyitä ja/tai haastatteluja osallistujille ja toimintojen järjestäjille. Alueen eri toimijoiden (kunnat, järjestöt, yritykset, muut toimijat) yhteistyön kehittymistä arvioidaan hankkeen aikana tehtävillä kyselyillä ja/tai haastatteluilla.

6.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

- Hankkeessa luodaan pysyvä rakenne seutukunnalliselle hyvinvointityölle, joka jatkuu myös hankekauden jälkeen.
- Hankkeessa luodaan rakenteet hyvien käytänteiden jakamiselle, jota voidaan hyödyntää myös hankekauden jälkeen.
- Hankkeessa pilotoidut ja jatkokehityt toimintamallit kuvataan (mm. Innokylä), joka mahdollistaa niiden hyödyntämisen myös muilla alueilla, myös hankekauden jälkeen.
- Osallisuuskoordinaattori-toimintamallille pyritään löytämään pysyvä rahoitus kunnista, jos toimintamalli koetaan hyödylliseksi.
- Hankkeessa tehdään yhteistyötä maakunnallisten toimijoiden kanssa ja kehittämistyön tuloksia levitetään myös sitä kautta Lapin alueelle.

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Hankkeelle haetaan ennakkoa ☐ Kyllä ☒ Ei
Kustannusmalli Flat rate 15 % palkkakustannuksista

A Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Palkkakustannukset	177 000	1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus	211 640	80,00
2 Ostopalvelut	32 000	2 Kuntien rahoitus	52 910	20,00
3 Matkakustannukset	27 000	3 Muu julkinen rahoitus	0	0,00
4 Muut kustannukset	2 000	4 Yksityinen rahoitus	0	0,00
5 Flat rate	26 550			
Kustannukset yhteensä	264 550	Rahoitus yhteensä	264 550	100,00
6 Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	264 550			

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset ja niiden rahoitus (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €
7 Kunnat	0	5 Kuntien rahoitus	0
8 Muu julkinen	0	6 Muu julkinen rahoitus	0
Yhteensä	0	Yhteensä	0

Kustannusarvio yhteensä	264 550	Rahoitussuunnitelma yhteensä	264 550
--------------------------------	----------------	-------------------------------------	----------------

8 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

8.1 Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Itä-Lapin kunnat maksavat omarahoitusosuutensa itse. Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallituksen päätös (kokous 14.3.19) lähetetään hakemukseen liitteeksi.

8.2 Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?

Ei.

9 Yhteydet muihin hankkeisiin

9.1 Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)

Lapin liiton Arjen turvaa -hankkeissa (Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, 2009-2011, 2012-2014 ja 2016-2018), joissa myös Itä-Lapin kunnat ovat olleet mukana.

Kemijärven kaupungin RohKa-hankkeessa (ESR: S21542, 2019-2021) kehitetään mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palvelukokonaisuutta. Hankkeen tavoitteena on luoda kynnyksetön ja portaaton toimintamalli ja palvelukokonaisuus ehkäisemään syrjäytymistä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti 18-60 vuotiaille syrjäytymisvaarassa oleville asiakkaille. Hankkeen kohderyhmänä ovat mielenterveys- ja riippuvuusongelmista sekä sosiaalisista haasteista kärsivät asiakkaat. Hankkeen kohderyhmä on nyt haettavan hankkeen kanssa sama ja hankkeiden välinen yhteistyö Kemijärven osalta tärkeää, mm. kohderyhmän tavoittamisessa ja toimintojen toteuttamisessa.

Sallan kunnassa toteutettava Kylistä voimaa -hankkeessa (Leader 2018-2019) luodaan Sallan kyliin työhön kuntoutumisympäristöjä, jotka tarjoavat työttömille ympäri vuoden mahdollisuuksia osallistua lähellä asuinpaikkaansa työllistymistä edistävään toimintaan. Hankkeella tavoitetaan nyt haettavan hankkeen kohderyhmää ja Sallan osalta hankkeiden välinen yhteistyö onkin tärkeää muun muassa kohderyhmän tavoittamisessa ja toimintojen toteuttamisessa. Myös esimerkiksi sivukylien POP-UP -hyvinvointipalvelujen kehittämisen osalta hankkeiden välinen tiedonvaihto ja kehittämistyö ovat tärkeitä.

Nuorten osalta kehittämistyössä voidaan hyödyntää esimerkiksi Lapin AMK:n toteuttamien Nuorten työelämäosallisuuden ja sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen (ESR, 2015-2018) ja Luontoa elämään (ESR, 2015-2017) – ja Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen Kainuussa (ESR, 2017-2018) -hankkeiden tuloksia, erityisesti nuorten aktivoimisen, osallisuuden vahvistamisen, kuntoutuksen ja vertaistuen sekä nuorten kohtaamispaikan kehittämisen parissa. Pohjois-Pohjanmaan liikunnan toteuttamasta nuorten kokemusliikuntaa kehittävästä, käynnissä olevasta NOVA2 (ESR, 2018-2021) -hankkeesta voidaan myös löytää hyödynnettävissä olevia malleja Itä-Lapin kuntien nuorisotoimen ja järjestöjen yhteistyöhön.

Kokemusasiantuntijuuden kehittämisessä puolestaan voidaan hyödyntää mm. Balanssi ry:n toteuttaman Kokemus-Kohottaa (ESR, 2017-2018) hanketta.

Lapin yliopiston Tulevaisuuden ratkaisuja Lapille (ESR, 1.2.2019-31.10.2019) -hankkeesta puolestaan voidaan hyödyntää uudenlaisia ratkaisuja osallisuutta vahvistaviin toimintatapoihin ja asiakas- sekä asukaslähtöisiin palveluihin.

Lapin yliopiston käynnissä oleva VOITTO – Voimavaroja, toimintakykyä ja osallisuutta Lappiin -hankkeessa (ESR: S21063, 2017-2020) ehkäistään Lapin hankalimmin työllistyvien syrjäytymistä, edistetään heidän mahdollisuuksia edetä kohti työllistymistä ja kohennetaan heidän elämänlaatua ja osallisuutta. Hankkeessa myös kehitetään ja

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

mallinnetaan syrjäytymistä ehkäiseviä ja osallisuutta lisääviä ohjaus- ja neuvontapalveluja. Erityisesti hankkeen ohjaus- ja neuvontapalveluihin liittyvän kehittämistyön tulokset ovat kiinnostavia tämän hankkeen näkökulmasta, jossa kohderyhmä on osittain sama.

9.2 Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit, jos niitä on.)

THL Asukastupa hanke (Kemijärvi)

Sinipulssin Matalan kynnyksen päivätoiminnan kehittämishanke (STEA 2018-2020), toimii Pelkosenniellä ja Savukoskella. Hankkeessa toteutetaan erilaisia matalan kynnyksen toimintoja eri-ikäisille asukkaille, jotka ovat esimerkiksi yksinäisiä, työttömiä tai kärsivät päihdeongelmista. Hankkeessa on tavoitettu hyvin kohderyhmää ruokailun, erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien avulla. Hankkeen edustaja on ollut mukana nyt haettavan hankkeen suunnittelussa ja yhteistyö hankkeen toteutuessa on tärkeää mm. kohderyhmän tavoittamisen ja erilaisten yhteisten tapahtumien, tilaisuuksien ja toimintojen toteuttamisen näkökulmasta.

Lapin Sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen Järjestötieto järjestykseen (STEA, 2016-2018) hankkeessa on puolestaan kehitetty lappilaista järjestökenttää koskevaa tiedontuotantoa vastaamaan järjestöjen, kuntien ja muiden toimijoiden tiedontarpeisiin. Hankkeella on edistetty järjestöjen tunnettavuutta ja näkyvyyttä. Hankkeen kautta on toteutettu mm. hyvinvointikyselyjä Lapin kunnissa (mm. Sallan kyselyt).

Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen Vaikuttavaa kokemustoimintaa Pohjois-Pohjanmaalla (STEA, 2018-2020) hanke.

10 Maantieteellinen kohdealue

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Lappi		
Seutukunnat Itä-Lapin		
Kunnat Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla, Posio, Savukoski		

Jos hanke toteutetaan yhdessä paikassa, mikä on toteutuspaikan osoite?

Jakeluosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
--------------	-------------	------------------

11 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

Itä-Lapin kuntayhtymällä on vahva kokemus erilaisten hankkeiden onnistuneesta hallinnoinnista 20 vuoden ajalta. Kehittämispäälliköllä on laaja kokemus eri kansainvälisten ja kansallisten hankkeiden koordinoinnista ja projektipäällikkyyksistä. (www.ita-lappi.fi/hankkeet)

Itä-Lapin kuntayhtymällä on perustettu Hyvinvointityöryhmä vuonna 2017. Jäseninä ovat kuntien edustajat, Lapin liitto ja Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys. Työryhmän tavoitteena on hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistäminen Itä-Lapissa yhdessä kuntalaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Hyvinvointityöryhmän jäsenet osallistuvat hankkeen toteuttamiseen ja arvioivat hankkeen toteutumista.

11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

Riski	Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi
Itä-Lapin pitkät etäisyydet	Tilaisuuksia järjestetään jokaisessa Itä-Lapin kunnassa.
Hankkeen kohderyhmän, eli heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten tavoittaminen hankkeessa järjestettävän toiminnan pariin.	Hankkeen kohderyhmän aktivoiminen on oletettavasti haastavaa. Hankkeessa hyödynnetään jo hyväksi osoittautuneita käytänteitä itälappilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyviä käytänteitä kehitetään paikallisiin tarpeisiin sopiviksi. Hankkeessa kehitetään myös uusia käytänteitä ja yhteistyömalleja, joita pilotoidaan hankekunnissa. Uusien käytänteiden ja toimintojen kehittämisessä ovat mukana kuntien edustajien lisäksi järjestöjen edustajat, joilla on vahva kokemus mm. heikommassa asemassa olevien asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä, osallisuuden vahvistamisesta ja toimintakyvyn edistämisestä. Lisäksi kehittämistyöhön kutsutaan mukaan asukkaita/kokemosajia, jolla varmistetaan kehittämistyön perustuminen paikallisten asukkaiden tarpeisiin. Hankkeessa kokeillaan monenlaisia toimintoja (kuntien erilaiset pilotoinnit), joiden avulla saadaan näkemystä siitä, millaisilla toimenpiteillä kohderyhmä tavoitetaan ja heidän toimintakykyään edistetään.
Julkisen, kolmannen sektorin ja yritysten työntekijät eivät sitoudu yhteiseen kehittämistyöhön.	Hankkeen kehittämistyö perustuu dialogisuudelle ja tasavertaiselle kumppanuudelle. Hankkeen alkuvaiheessa, toimijoiden ensimmäisissä yhteisissä kehittämistilaisuuksissa käydään yhteistä keskustelua kehittämistyön ja yhteistyön tarpeista, tavoitteista, odotuksista, toteutusmuodoista jne. Yhteisen kehittämistyön toteutusmuodot suunnitellaan osallistujien tarpeista lähtien, jolloin sitoutuminen hankkeen toimintaan oletettavasti paranee. Yhteistyöhön perustuva toimintakulttuuri on edennyt Itä-Lapissa ja seutukunnallisen hyvinvointiryhmän työskentelyn kautta ja myös hankevalmistelu perustui vahvasti yhteiselle tekemiselle. Kumppanuuteen perustuvan, avoimen toimintakulttuurin rakentamiseen kiinnitetään erityistä huomiota koko hankkeen toteuttamisen ajan.
Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat erityisesti kunnissa tehtävään hyvinvoinnin edistämisen kehittämistyöhön.	Sote- ja maakuntauudistuksen toteutuminen vaikuttaa kunnissa toteutettavaan toimintaan. Hankkeen valmisteluvaiheessa kyseisten uudistusten toteutuminen ja erityisesti niiden aikataulu ovat epäselviä. Hankkeen tarpeellisuuteen ei liity se, toteutuvatko uudistukset vai eivät, mutta hankkeen toteutuksessa on otettava huomioon kuntien tilanne tulevina vuosina. Hankkeen kehittämistyö on aluelähtöistä ja paikallisiin tarpeisiin perustuvaa. Hankkeen kehittämistyö muotoutuu sen mukaan, miten kansalliset uudistukset etenevät. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että yhteiset kehittämistilaisuudet suunnitellaan sen mukaisesti, mitä niissä mukana olevat henkilöt oman työnsä ja erityisesti yhteistyön edistämisen tueksi tarvitsevat (selvitetään kyselyin ja haastatteluin hankkeen aikana). Kehittämistyön sopivuus esim. maakunnalliseen kehittämistyöhön varmistetaan tekemällä yhteistyötä Lapin maakuntavalmistelun kanssa. Yhteistyöstä on käyty keskusteluja jo hankkeen valmisteluvaiheessa.
Hankkeessa hyödynnetyt ja kehitetyt hyvät käytänteet ja toimintamallit eivät juuru osaksi kuntien ja alueen toimijoiden toimintaa	Kaikki hankkeessa hyödynnettävät hyvät käytänteet ja pilotit suunnitellaan paikallisiin konteksteihin ja rakenteisiin sopiviksi. Hankkeen henkilöstön tehtävänä on tukea yhteistyötä ja käytännön toimenpiteiden toteutusta paikallisesti. Henkilöstö ei siten esimerkiksi yksinään vastaa kohderyhmälle järjestettävien toimintojen toteuttamisesta, vaan toimii paikallisten toimijoiden tukena valmistelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Näin voidaan varmistaa hyviksi osoittautuneiden käytänteiden jatkuvuus myös hankkeen toteutuksen jälkeen.

11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Itä-Lapin kuntayhtymä: Kehittämispäällikkö Dina Solatie

Itä-Lapin kunnat ja Lapin liitto nimeävät omat edustajansa ohjausryhmään.

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen nimeämä edustaja.

Itä-Lapin hyvinvointityöryhmä nimeää kokemusasajia alueelta ohjausryhmään.

Rahoittajan edustaja.

Lisäksi ohjausryhmän kokouksiin voidaan kutsua eri alojen asiantuntijajäseniä.

12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista

12.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä

Henkilöstömäärä	Yritysten lukumäärä
Mikroyritys	15
Pieni yritys	10
Keskisuuri yritys	3
Suuryritys	2
Yhteensä	30

12.2 Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden lukumäärät hankkeen keston ajalta työmarkkina-aseman mukaan, naisten määrä eriteltyinä

	Työttömät (ml. pitkäaikaistyöttömät)	Yleissivistävässä / ammatillisessa koulutuksessa olevat	Työssä olevat (ml. yrittäjät)	Työmarkkinoiden ulkopuolella olevat	Yhteensä
Alle 25-vuotiaita	10	10	5	5	30
25-29-vuotiaita	15	2	10	5	32
30-54-vuotiaita	30		10	5	45
Yli 54-vuotiaita	58		10	5	73
Yhteensä	113	12	35	20	180
Joista naisia					0

12.3 Osallistujien henkilökoulutus- ja henkilötyöpäivät koko hankkeen keston ajalta

	Yhteensä
Lähiopetuspäiviä	100
Etäopetuspäiviä	100
Tukityöllistämispäiviä	0
Ohjaus- tai konsultointipäiviä	160
Muita henkilötyöpäiviä	0
Yhteensä	360

12.4 Hankkeeseen osallistuvien alle 30-vuotiaiden, 30-54-vuotiaiden ja yli 54-vuotiaiden koulutustausta, naisten määrä eriteltyinä

Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta

Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

	Osallistujat ilman perusasteen (ISCED 1) koulutusta	Alemman perusasteen (ISCED 1) ja ylemmän perusasteen (ISCED 2) koulutuksen suorittaneet	Keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeisen (ISCED 4) koulutuksen suorittaneet	Korkea-asteen koulutuksen (ISCED 5 to 8) suorittaneet	Yhteensä
Alle 30-vuotiaita					0
30-54-vuotiaita					0
Yli 54-vuotiaita					0
Yhteensä	0	0	0	0	0
joista naisia					0

12.5 Hankkeeseen osallistuvien opinto-ohjaajien, uraneuvojien ja muiden ohjauspalveluiden asiantuntijoiden lukumäärä, naisten määrä eriteltynä

Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyden torjunta

Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

	Yhteensä
Osallistuvat opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjauspalveluiden asiantuntijat	
joista naisia	

13 Horisontaaliset periaatteet

13.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa on tehty toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	☒	☐	Analyysi on tehty Lapinletka mallilla suvauskoneella. Hanke edistää miesten ja naisten asioita tasapuolisesti.
Sukupuolinäkökulma on huomioitu hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	☒	☐	Toiminnot kehitetään siten, että huomioidaan molemmat sukupuolet tasa-arvoisesti.
Hankkeen päätavoite on sukupuolten tasa-arvon edistäminen	☐	☒	Tämän hankkeen päämääränä on heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvoinnin edistäminen eri toimijoiden yhteistyön vahvistamisen avulla.

13.2 Kestävä kehitys

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	1	1	Hanke toteutetaan pääasiassa toimistotyönä.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	0	0	Hanke ei vaikuta ilmastonmuutoksen aiheuttamiin riskeihin.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	0	Ei vaikutusta.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)	0	0	Hanke ei heikennä pinta- ja pohjavesiä, maaperää eikä ilmaa.
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	Hankkeella ei ole vaikutusta Natura-alueisiin.
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	1	5	Hanke ei kuluta materiaaleja tai tuota merkittävästi jätettä, koska dokumentit ja tiedonvaihto hoidetaan ensisijaisesti sähköisesti.
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	0	3	Hanke hyödyntää yhteiskunnan infrastruktuuria ja energiaa sen mukaan mistä kohteiden energiaa tuotetaan.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	6	9	Hankkeella on myönteinen vaikutus elinkeinorakenteeseen. Hanke edistää heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvointia.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	5	7	Hanke kehittää Itä-Lapin aineettomia tuotteita ja palveluita luodessaan uuden toimintamallin.
Liikkuminen ja logistiikka	5	8	Hankkeessa selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää digitaalisia palveluja kohderyhmän hyvinvoinnin edistämiseksi. Esimerkkejä ovat esimerkiksi erilaiset nuorten ryhmät ja erikäisten vertaisryhmät, joita voidaan toteuttaa myös sähköisesti. Hankkeen kehittämiskokouksia pidetään skypen välityksellä, mikä vähentää fyysistä liikkumista alueen kuntien välillä.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvoinnin edistäminen	8	8	Hankkeen päämääränä on heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvoinnin edistäminen eri toimijoiden yhteistyön vahvistamisen avulla. Hankkeessa luodaan uudenlaisia ratkaisuja (vähäiset resurssit yhdistämällä) heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien hyvinvoinnin edistämiseksi ja erilaisten ongelmien ennalta ehkäisemiseksi
Tasa-arvon edistäminen	5	5	Hankkeen toimenpiteet kohdistuvat sekä miehiin että naisiin tasa-puolisesti.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	6	6	Hankkeen toiminta perustuu heikoimmassa asemassa olevien itälappilaisten hyvinvoinnin edistämiseen ja ajatuksena on, että kaikilla asukkailla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa, sekä esimerkiksi saada omaa hyvinvointia tukevia palveluja asuinpaikastaan riippumatta.
Kulttuuriympäristö	3	3	Hanke auttaa huomioimaan kulttuuriympäristön.
Ympäristöosaaminen	0	0	Ei vaikutusta.

14 Liitteet

Hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi.

Viranomaisella on oikeus tarkastaa hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut tarvittavat toiselta viranomaiselta saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Yhteishankkeessa tarkastusoikeus koskee kaikkia hakijoita ja tuen siirto –menettelyssä hakijan lisäksi kaikkia tuen

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

siirronsaajia.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

27.2.2019

Dina Terese Solatie

kehittämispäällikkö

(Allekirjoitettu sähköisesti vahvalla Katso-tunnistautumisella)

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

Hakijan taustalomake

Hakijan nimi Itä-Lapin Kuntayhtymä	Y-tunnus 1044651-6	Organisaatiotyyppi Kuntayhtymä
Organisaatiotyypin mukainen omarahoitusosuuden laji Kuntarahoitus		
Jakeluosoite Kuusaniemenkatu 2A	Postinumero 98100	Postitoimipaikka Kemijärvi
Hakijan yhteysthenkilö Dina Terese Solatie	Yhteysthenkilön puhelinnumero 0403548370	Yhteysthenkilön sähköpostiosoite dina.solatie@kemijarvi.fi

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

Kyllä Ei

2 Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia organisaatioita?

Kyllä Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- Flat rate 17 % palkkakustannuksista
 Flat rate 15 % palkkakustannuksista
 Flat rate 40 % palkkakustannuksista
 Kertakorvaus (lump sum)
 Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
 Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2019	2020	2021	Yhteensä
Osallisuuskoordinaattori	Kokoaikainen	24	16 000	48 000	32 000	96 000
Hanketyöntekijä	Osa-aikainen	240	13 500	40 500	27 000	81 000
1 Yhteensä		264	29 500	88 500	59 000	177 000

Kustannusten perustelut

Hankkeeseen palkataan osallisuuskoordinaattori, jonka tehtävänä on luoda, vahvistaa ja koordinoita verkostoja alueen eri toimijoiden välillä. Koordinaattori selvittää yhteisten työryhmien ja verkostojen tarpeen, sekä kokoaa ja kutsuu tarvittavat toimijat yhteistyöhön ja yhteisiin tapaamisiin. Osallisuuskoordinaattori toimii hankkeen projektipäällikkönä. Hän vastaa hankkeen toimenpiteiden toteuttamisesta, yhteydenpidosta sidosryhmiin ja hankkeen raportoinnista.

Hankkeeseen palkataan myös hanketyöntekijä, joka osallisuuskoordinaattorin työparina hoitaa hankkeen toimenpiteiden organisointia, tiedottamista, hankehallinnointia ja raportointia sekä toimii ohjausryhmän sihteerinä. Hanketyöntekijä toimii järjestöjen ja kuntien yhteyshenkilönä sekä edistää kuntien ja kolmannen sektorin yhteistyötä.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2019	2020	2021	Yhteensä
Asiantuntijapalvelut; koulutus- ja kehittämistilaisuuksiin	3 000	10 000	7 000	20 000
Tiedotus ja markkinointikulut	3 000	6 000	3 000	12 000
2 Yhteensä	6 000	16 000	10 000	32 000

Kustannusten perustelut

Hankkeen koulutus- ja kehittämistilaisuuksiin ostetaan tarvittavat asiantuntijapalvelut mm. fasilitaattoreita eri tilaisuuksiin.

Hankkeen tiedotukseen ja markkinointiin varataan määräraha, jolla saadaan tietoisuutta hankkeen tilaisuuksista ja yhteistyöverkostoista levitettyä hankealueella. Kulut ovat ilmoituskuluja ja painatuskuluja.

3 Matkakustannukset

Kustannus	2019	2020	2021	Yhteensä
Hankehenkilöstön matkakulut; kilometrikorvaukset, päivärahat, majoituskulut, matkaliput ym. matkakulut	4 000	15 000	8 000	27 000
3 Yhteensä	4 000	15 000	8 000	27 000

Kustannusten perustelut

Koska hankealue on laaja (koko Itä-Lappi), jossa etäisyydet kuntakeskuksien välillä ovat pitkiä ja työ vaatii paljon kulkemista hankealueella, on matkakustannuksiin hankehenkilöstölle varattu budjettiin tarvittavat määrärahat.

4 Muut kustannukset

Kustannus	2019	2020	2021	Yhteensä
Tilavuokrat; koulutus- ja kehittämistilaisuudet	400	800	800	2 000
4 Yhteensä	400	800	800	2 000

Kustannusten perustelut

Hankkeen järjestämiin koulutus- ja kehittämistilaisuuksiin on varattu vuokrakuluja sopivien tilojen vuokraamiseksi.

5 Flat rate

Kerroin	2019	2020	2021	Yhteensä
15.00 %	4 425	13 275	8 850	26 550
5 Yhteensä	4 425	13 275	8 850	26 550

1 - 5 Hankkeen kustannukset

	2019	2020	2021	Yhteensä
1 - 5 Yhteensä	44 325	133 575	86 650	264 550

6 Tulot

Tulot	2019	2020	2021	Yhteensä
6 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2019	2020	2021	Yhteensä
Yhteensä	44 325	133 575	86 650	264 550

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**7 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2019	2020	2021	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

8 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2019	2020	2021	Yhteensä
8 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

7 - 8 Erikseen raportoivat osallistujien palkkakustannukset

	2019	2020	2021	Yhteensä
7 - 8 Yhteensä	0	0	0	0

A + B Kustannukset yhteensä

	2019	2020	2021	Yhteensä
A + B Yhteensä	44 325	133 575	86 650	264 550

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2019	2020	2021	Yhteensä
1 Yhteensä	35 460	106 860	69 320	211 640

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2019	2020	2021	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus	8 865	26 715	17 330	52 910
2.1 Yhteensä	8 865	26 715	17 330	52 910

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2019	2020	2021	Yhteensä
2.2 Yhteensä	0	0	0	0

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2019	2020	2021	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	8 865	26 715	17 330	52 910

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2019	2020	2021	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2019	2020	2021	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2019	2020	2021	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2019	2020	2021	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2019	2020	2021	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2019	2020	2021	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

Hankkeen nimi: High five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2019	2020	2021	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	44 325	133 575	86 650	264 550

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2019	2020	2021	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	0	0	0	0

A + B Rahoitus yhteensä

	2019	2020	2021	Yhteensä
A + B Yhteensä	44 325	133 575	86 650	264 550